

Sayı : B.02.0.003-610- 729

25/2/2011

Konu : 7/17872 sayılı
yazılı soru önergesi

7/17872
GK 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 24/01/2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-28494 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/17872 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının yazıları ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:

Ek-1: BDDK'nın 08/02/2011 tarih ve 3333,

Ek-2: TCMB'nin 23/02/2011 tarih ve 5414
sayılı yazıları ve ekleri.

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ
SERMAYESİ : 25.000 TL
İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

ANKARA, 23 Şubat 2011

B.02.2.TCM.0.70.00.05-610/1067

Konu: Soru önergesi

05414

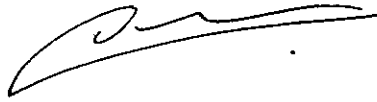
T. C. DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sayın Ali BABACAN)
ANKARA

İlgi: 14.02.2011 tarih ve B.02.0.003-610-580 sayılı Evrak Akış ve Talimat Formu.

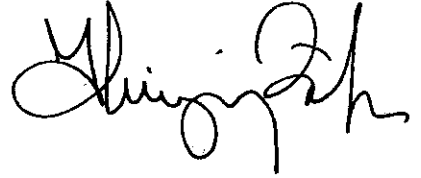
İlgide kayıtlı yazı ekinde Bankamıza ulaşan Adıyaman Milletvekili Dt. Şevket Köse'nin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'a tevcih ettiği 7/17872 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, Bankamız değerlendirmesi ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

Dr. Erdem BAŞÇI
Başkan Yardımcısı

Hüseyin ZAFER
Genel Müdür

Ek: 1 (2 sayfa)

TG/GS/HİD

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	24.02.2011
Sayı	729

ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ DT. ŞEVKET KÖSE’NİN
7/17872 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASININ DEĞERLENDİRMESİ

Bilindiği gibi, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 144. maddesinde Bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulanacak azami faiz oranlarını, katılma hesaplarında kar ve zarara katılma oranlarını, özel cari hesaplar dahil bu maddede belirtilen işlemlerde sağlanacak diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya Bakanlar Kurulu’nun yetkili olduğu ve Bakanlar Kurulu’nun bu yetkilerini Merkez Bankasına devredebileceği düzenlenmiştir.

Bankacılık Kanunu’nun söz konusu maddesine istinaden çıkarılan 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın; 3. maddesinde, bankaların mevduata ve kredilere uygulayacakları faiz oranları ile katılma hesaplarına uygulayacakları kar ve zarara katılma oranlarının, bu oranların kısmen veya tamamen serbest bırakılmasının, 4. maddesinin ikinci fıkrasında ise bankaların kredi işlemlerinde sağlayacakları faiz dışındaki diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarının, bunların kısmen veya tamamen serbest bırakılmasının Bankamızca yayımlanacak tebliğlerle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Karar’a dayanılarak Bankamızca yayımlanan 2006/1 Sayılı “*Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kar ve Zarara Katılma Oranları İle Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Sağlanacak Değer Menfaatler Hakkında Tebliğ*”in 3. maddesinde bankalarca mevduata uygulanacak sabit veya değişken faiz oranlarının serbestçe belirleneceği hususu düzenlenirken, 4. maddesinde bankalarca reeskont kaynaklı krediler dışındaki kredilere uygulanacak faiz oranları ile faiz dışında sağlanacak diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelikleri ve sınırlarının serbestçe belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, “5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu”nun 26. maddesinde, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami akdi ve gecikme faiz oranlarını tespit etmeye ve belirlediği bu oranları 3 ayda bir açıklamaya Bankamız yetkili kılınırken, 17 Aralık 2010 tarih ve 27788 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “*Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kar ve Zarara Katılma Oranları ile Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2010/12 sayılı*

Bankamız Tebliği” ile ise yayımı tarihinden geçerli olmak üzere vadesiz mevduat faiz oranı üst sınırı yıllık yüzde 0,25 olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak faiz oranları ile vadesiz mevduat faiz oranları dışında, mevduat ve kredi işlemlerinde uygulanacak faiz oranları başta olmak üzere tüm bankacılık işlemlerinin faiz oranları, sözleşme serbestisi çerçevesinde taraflarca serbestçe belirlenebilmektedir.

Son dönemde, Kredili Mevduat Hesapları (KMH) veya benzer isimler altında açılan ve hesapta yeterli bakiye olmadığı zaman, tanımlanan limit dahilinde fatura ve benzeri ödemelerin gecikmeksizin gerçekleştirilmesine imkan veren hesapların faiz oranları ile ilgili Bankamıza ulaşan müşteri şikayetlerinde, bankaların müşterilerini tüketici kredisi veya kredi kartından ziyade KMH kullanımına yönlendirerek bu tür hesapların kullanımını teşvik ettikleri, kredi kartı ve tüketici kredisi faiz oranlarının düştüğü bir ortamda bu hesaplara yüksek faiz oranlarının uygulandığı iletilmektedir.

Bankamıza yapılan Banka bildirimlerine göre, Aralık 2010 itibariyle bankacılık sektörü toplam KMH tutarı 5.404 milyon TL olup, bunun 3.018 milyon TL kadar tutarı gerçek kişilere aittir. Öte yandan, kredi kartları ile yapılan alışverişlerin kredilendirilen tutarının 13.267 milyon TL olduğu göz önüne alındığında tüketicilerin KMH’ni çok tercih etmedikleri ve kredi kartı ile yapılan alışveriş ödemelerini zamana yayarak KMH faizinden daha düşük faizle kredilendirdikleri görülmektedir.

Bununla birlikte, Bankamızca son dönemde yayınlanan raporlarda, KMH ve kredi kartı faiz oranlarının tüketici kredisi faizlerinden oldukça yüksek olduğu dikkate alındığında, bireylerin kısa süreli nakit ihtiyaçları dışında yüksek faizli kredili mevduat hesaplarını kullanmamaya özen göstermeleri gerektiği belirtilerek, konu kamuoyunun dikkatine sunulmuştur.

Ayrıca, gerek kredili mevduat hesapları veya benzer isimler altında açılan hesapların (KMH) faiz oranları, gerekse hesap işletim ücretleri ve/veya benzer adlar altında tahsil edilen ücretler ile ilgili olarak Bankamıza ulaşan müşteri şikayetleri nedeniyle, BDDK ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile karşılıklı çalışmalar yürütülmektedir.

SÜRE

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Destek Hizmetleri Dairesi)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/ **3333**
Konu : Soru önergesi

08 Subat 2011

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 26.01.2011 tarih ve B.02.0.003-610-295 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Adıyaman Milletvekili Dt. Şevket KÖSE'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 17872 sayılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Tevfik BİLGİN
Başkan

EK: 1

Adıyaman Milletvekili Dt. Şevket KÖSE'nin 17872 Sayılı Önergesi:

Soru 1) Ek hesap faiz oranlarının düşürülmemesinin nedenleri nelerdir?

Soru 3) Kredi kartı faiz oranlarından 2 kat fazla faiz uygulanmasının tüketicileri mağdur ettiği doğru mudur?

Soru 4) Bu konuda tüketicilerin lehine bir düzenleme yapılacak mıdır?

Cevap 1, 3, 4) Bilindiği üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesi "*Bakanlar Kurulu, bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulanacak azami faiz oranlarını, katılma hesaplarında kâr ve zarara katılma oranlarını, özel cari hesaplar dâhil bu maddede belirtilen işlemlerde sağlanacak diğer menfaatlerin nitelikleri ile azamî miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu, bu yetkilerini Merkez Bankasına devredebilir.*" hükmünü amirdir.

Bakanlar Kurulunun 22.11.2006 tarihli ve 26354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/11188 sayılı Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Kararının 3 üncü maddesinde ise "*Bankaların mevduata ve kredilere uygulayacakları faiz oranları ile katılma hesaplarına uygulayacakları kar ve zarara katılma oranları, bu oranların kısmen veya tamamen serbest bırakılması Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na yayımlanacak tebliğlerle düzenlenir...*" hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, bankaların "ek hesap" adı altında kullandıkları kredili hesaplara uygulanacak faiz oranları hakkında düzenleme yapma yetkisi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ait olup, bankaların mevduat, kredi ve katılma hesaplarına uygulayacakları faiz ile kâr ve zarara katılma oranlarının belirlenmesine ilişkin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna verilmiş herhangi bir görev ve yetki bulunmamaktadır.

Soru 2) Kredi kartı faiz oranlarından 2 kat fazla faiz uygulanmasının dünyada ve özellikle Avrupa'da örnekleri var mıdır? Bu ülkelerde uygulama nasıldır?

Cevap 2) Ek hesap olarak bilinen kredili mevduat hesapları teminatın zayıf olması nedeniyle yüksek kredi riski taşımakta ve faizleri diğer tüketici kredilerinden yüksek olmaktadır. Diğer ülke örnekleri de kredili mevduat hesabının tüketici açısından maliyetli olduğunu ortaya koymaktadır.